

ПРАЦЯ

ОДИНОКА УКРАЇНЬКА ЧАСОПИСЬ У БРАЗІЛІЇ

Виходить кожного четверга о 8-ій год. рано.

ВИДАЄ: ВИДАВНИЧА СПІЛКА.

„ПРАЦЯ“

Український просвітно-економічний тижневик у Бразилії.

ПЕРЕДПЛАТА У БРАЗІЛІЇ:

Річно 8\$ піврічно 5\$
Для Галичини 72 кор.
Для України 36 руб.
Для п. Америки 2.50 дол.
Для Канади 2.50 дол.
Для Аргентини 6 пез.

„PRACIA“

Jornal semanal para os Ukrainos no Brazil.

Publica-se em Prudentopolis às Quintas Feiras.

Дрібні оголошення по 100 рс. від стиха. Більші по 200 рс. За всякі оголошення платиться з гори.

PRACIA

Prudentopolis — Parana

Ми Українці до своєю
В нас є села Козаків!

Не розлучать нас ні море,
Ні межі чужих країв. Гимн ам. Укр.

Апостольський престол до українського народу.

До Високодостойного Брата:

Андрея на Шептицях Шептицького.

ГРЕКО-УКРАЇНСЬКОГО АРХІ-ЕПІСКОПА У ЛЬВОВІ.

Папа Венедикт XV.

Високодостойний Брате! Поздоровлення і Апостольське Благословенство!

Біль, який Ми відчували, коли в маю 1915 р. від'їздили з цього божого міста улюблені сини «Руської Колегії», які під опікою Божої Матери в Жировиці (на Паскольо) так дорогої для українського народу, приготувалися до того, аби стати вірними слугами Престола — біля цей тепер остаточно уступає після прошення яке Ви як Митрополит до Нас звертаєте, щоби отсю Колегію наново відновити.

Ми бачили з вдовolenням, як довкруги Апостольського Престола наново згуртувалися молоді богослови з різних, до недавня воюючих країв і Ми щасливі, що можемо сповнити Вашу принагідну просьбу.

А тому, що Руська Колегія відчула більше як другі інші — сумні наслідки світової пожежі, бо ізза війни втратилася Коле-

коли тепер через Боже провидіння і для них вибила година повороту.

Ми дуже радо будемо наново оглядати представників цього дорогого народу, який може більше ніж кожний инший відчув страшні наслідки нечуваної війни.

Згадаючи Українців і українську землю, з болем серця пригадуємо собі як розграблювано гарні міста, як палено супокійні села, як нищено врожайні поля походами і відворотами безконе-чних військ. А згадуючи сам на-рід, уявляємо собі в Нашій душі його розвалені перкви, понижені святі образи, святі ризи виставлені на посміховище, та що передовсім переймає жахом Нашу душу то це збещення святих Тайн безсовісними фанатиками. Страшні наслідки голоду, холоду, пошестей, жорстокости, знущань, вязення, якого п'ятно і Ви Любий Брате і досі на собі носите,* у-бійства поважаних священників, немічних старців, слабих жінок, цвигучої молоді, яких одинокою провинною було привязання до власного обряду — все це виступає ярко перед Нашими очима і рівночасно з глибоким почуттям батьківського милосердя спонукує Нас занести особливу молитву до Всевишнього, аби узискати, щоби Божа ласка після таких допустів зволила милостиво сплинути на цей геройський нарід** який зумів стільки перетерпіти, для того; щоби заховати свій обряд, забороло своєї національ-ности*.

Коли згадаємо про батьківську запобігливість цього Апостольського Престола і Наше особливе заінтересування улюбленим українським народом, мило Нам згадати, що Ми дали виразний доказ Нашого старання, коли з уст кількох заступників українського народу Ми пізнали розпуку цього нещасного населення. Ми не лише старалися післати підмогу але також заіменувати і післати на місце Нашого особного делегата, який мав від нас і в Нашім імені передати всім слова розради і допомоги. І хоча незалежні обставини від Нашої волі і від заходів папського візитатора не дозволили улюбленому синові о. Івану Дженоккі*) Місіонарови Св. Серця дістатися між Українців — то все таки зі звітів, які він Нам прислав, Ми бачили з болем серця, що цей благородний на-рід**) все ще терпить великі муки. Та з другого боку потішаємо себе милою розрадою, що так у війні направлений проти св. віри як і у нападах звернених проти священства, дуже нечисленні ми були ці, які на жаль відпали від св. Церкви. Ми онлакуємо упадок цих нещасних наших синів, але великою розрадою є для Нас вістка що їхнє відступство не потягнуло за собою жадного наслідку в народі, ба навіть, що наслідком їх безбожного кроку стали вони предметом такої погорди, що були змушені покинути свій край і деінде шукати захисту. Як раз через це, що нам ле-

жить на серці поворот народів Сходу до єдиної віри, віримо глибоко, що за посередництвом тісно сполучених з Римським Престолом Українців, які тепер через останні нещастя ще більше скріплені у вірі, скоро буде могло здійснитися набожне бажання Нашого славного попередника Урбана VIII., який висказав пам'ятні слова «Сподіюся що через Вас Мої Русини навернуться Схід!»

Нехай отже приходить, нехай без вагання приходять кохані Наші українські богослови! Ми ждемо на них зі сердечним піклуванням і молимо горячо Всевишнього, щоби Нашим улюбленим синам української землі уділив ласки виобразуватися під опікою Петрового Престола до цього святого Апостольського звання, яке втішить Христа і Його Намісника поворотом стільки мільонів християн до єдиної загороди, християн що досі живуть відлучені від неї.

З тим бажанням уділюємо з цього серця Вам Дорогий Брате, браттям Єпископам і найулюбленішим вірним українських земель Наше Апостольське Благословенство!

Дано у Ватикані 24. лютого 1921.

ПАПА ВЕНЕДИКТ XV.

Занепокоєння Польщі

ської Колегії, які під опікою жної Матери в Жировиці (на Паскольо) так дорогої для українського народу, приготувалися до того, аби стати вірними слугами Престола — біль цей тепер остаточно уступає після прошення яке Ви як Митрополит до Нас звертаєте, щоби отсю Колегію наново відновити.

Ми бачили з вдовolenням, як доверуги Апостольського Престола наново згуртувалися молоді богослови з різних, до недавня воюючих країв і Ми щасливі, що можемо сповнити Вашу принагідну просьбу.

А тому, що Руська Колегія відчула більше як другі інші — сумні наслідки світової пожежі, бо ізза війни втратилася Колегія велику частину своїх доходів яких їй уділювала упавша австро-угорська держава — Ми постаралися забезпечити їй дальше існування, призначаючи їй доходи, з яких Колегія буде могла удержувати стільки питомців, скільки їх було перед війною.

Нехай отже прибувають Наші люблені сини Руської Колегії*

пошестей, жорстокости, знущань, вязення, якого п'ятно і Ви Любий Брате і досі на собі носите,* у-бійства поважаних священників, немічних старців, слабих жінок, цвигучої молоді, яких одинокою провинною було привязання до власного обряду — все це виступає ярко перед Нашими очима і рівночасно з глибоким почуттям батьківського милосердя спонукує Нас занести особливу молитву до Всевишнього, аби узискати, щоби Божа ласка після таких допустів зволила милостиво сплинути на цей геройський нарід** який зумів стільки перетерпіти, для того; щоби заховати свій обряд, забороло своєї національності*.

*) Тут натякує Святійший Отець на ляцьку неволю і переслідування Ляхами за убиства бл. п. Нижанковського Підляшського і інших.

**) Святійший Отець назвав нас дорогим геройським народом, гарні ці слова в супротивности до безглуздих ляцьких клеветників, Це голос Апостольського Престола.

(* Сам Святійший Отець потверджує це, що обряд нащ є зараз і заборолом нашої національності і зі занеханням обря-

ду ми затратилибсьмо і нашу нардність. Отже для наш обряд є захистом перед польонізацією. *) Івана Дженокі Ляхи не допустили до Львова, щоб точно побачив звірства ляцькі, хоч Святійший Отець і так довідився про них. **) Отже сам Святійший виславляє нас і називає дорогим геройським, благородним народом, не гайдамацьким, бо борюся і бореться за се, за що довжен боротися і терпить ще досі пекло ляцьких знущань за се що любить свій обряд свій рідний край.

ду ми затратилибсьмо і нашу нардність. Отже для наш обряд є захистом перед польонізацією.

*) Івана Дженокі Ляхи не допустили до Львова, щоб точно побачив звірства ляцькі, хоч Святійший Отець і так довідився про них.

**) Отже сам Святійший виславляє нас і називає дорогим геройським, благородним народом, не гайдамацьким, бо борюся і бореться за се, за що довжен боротися і терпить ще досі пекло ляцьких знущань за се що любить свій обряд свій рідний край.

втішити Христа і Його Намісника поворотом стільки мільонів християн до єдиної загороди, християн що досі живуть відлучені від неї.

З тим бажанням уділюємо з цілого серця Вам Дорогий Брате, браттям Єпископам і найулюбленішим вірним українських земель Наше Апостольське Благословенство!

Дано у Ватикані 24. лютого 1921.

ПАПА ВЕНЕДИКТ XV.

Занепокоєння Польщі

З ПРИВОДУ ПОСТАНОВИ ЛІГИ НАРОДІВ В СПРАВІ СХ. ГАЛИЧИНИ.

Пражська „Трибуна“ під датою з 13-го марта доносить з Варшави: Постанова Ліги Народів в справі Сх. Галичини викликала в польських соймових кругах величезне занепокоєння і констерна-

В. Злотопелець.

Син України.

ІСТОРИЧНА ПОВІСТЬ В ТРЬОХ ЧАСТИНАХ.

(Дальше).

Тим часом дощ не уставав. Щоб не гаяти часу, сплів Микола за тиждень не величкого павучка.

Потім прийшло йому на думку спробувати б іще зробити лука, сагайдака та стріли. В уяві бачив уже наш козак, як устрілює птахи то иншу звірину. Вриваний щасливою думкою побіг, не зважаючи на зливу, шукати твердого та гнучкого дерева.

А коли пощастило йому вишукати такого дерева, набрав скільки міг донести, вернув до печері й зараз же заходився коло роботи. Тепер тільки відчув Микола, як став би йому в пригоді залізний ніж. Ой намучився, намучився бідолоха, оброблюючи каміною ножакою й черепашиною шкаралупою тріску за тріскою! Не менш як вісім день просидів він із ранку до вечора, заки лук був втоний. Тепер треба було ще титиву й стріл. »От як би був знав, що доведеться робити лука — думав Микола — бувби зіставив кишки з лям: здалися б на титиву. Та треба замінити її мотузком«. Зсукав

тугого, міцного мотузка й заходився робити стрілу.

Вистругав із твердого дерева стрілу й думає: »Знаю, стріло, що далеко не полетить. На Січи обковували ми тебе гострою залізкою, щоб із свистом та розгоном вбивалася ти в груди ворога. Та що діяти — заліза в мене нема.«

Митикуючи, чим би його заступити, нагалав собі наш спудей, що читав десь, як дикуни вживають на вістря та списів рибячих остяків або гострого каміння. »Ось треба мені буде спробувати цієї штуки. Та добре, ще й про списа згадав: і його треба придбати.«

Мерщій побіг Микола на беріг моря й без великого труду знайшов кілька остяків та гостре каміння, що якраз пасувало на вістря до стріл та списа. Вертаючи до дому не забув вирізати й ратища до списів. По кількох днях важкої праці виготовив Микола чимало стріл та два списи. Стріли були загострені з одного боку остяками, а на другому привязав Микола пера з птиці, щоб стріла летіла рівно й з більшим розгоном; на кінець списи привязав він гострого каміня.

Коли вже все було готове, не втернів Микола, щоб не спробувати, чи добра його зброя. І з великою втіхою пересвідчився, що хоч стріли не були окуті залізом, проте можна було вбити ним пта-

ха чи малу ляму, а спис придатний був до оборони від тигра чи ягуара.

За цей час, як Микола був зайнятий луком і списами, просохли вже горшки й каганець. І постановив він спробувати, чи годящі вони до чого, чи може доведеться їх викинути. Поклав шмат лямячого здору в миску, щоб його розтопити на смалець, і радіє вже наперед, як то зробить собі каганець й проведи-ме довгі вечорі при світлі. Та тут вишло не те, чого сподівався Микола. Як тільки почав розтавати лій, всякав він увесь у глину, так що мало що смальцю зіставалося на дні миски.

Еге, ось воно що! — міркує Микола. Спочатку треба миску випалити у вогні, а тоді можна буде щось з неї зробити.«

Отак розміркувши, вставив Микола миску й горшка в розпалене багаття, що ясним полум'ям палахкотило серед печері, та й жде, що ось-ось матиме справжній посуд. Але бачить щось воно нічого не виходить. »Еге, ось де причина!« крикнув він. »У нас випалюють горшки в печах, а тут тобі вогонь на вільному повітрі. Тому жар од вогню швидко слабне й горшки не має часу заскитися.« А що в димарні не можна було випалювати посуду, треба було насамперед вимурувати гончарську піч. Отже не було иншої ради, як ждати весни.

Серед безнастанних дощів минуло два місяці. »А тепер готуйтеся на зиму коза-че! — думає Микола — дощі перестали, небо погідне — тепер пора на морози.« Коли гут тобі щось на зиму не схоже: замість морозу почав повівати свіжий, теплий вітер, сонце почало лагідніше й тепліше світити.

— »Невже ж весна надходить?« із дива не міг зійти Микола. Та коли побачив на недалекому горбі нову, зелену траву, мусів був така повірити, що зима вже минула.

»Еге, знаю чому не діждавсь я морозів. Це понав я в теплу країну, де такої як у нас зими немає. І як таки я зараз не додумався, бачучи буйну, тропічну ростиність на острові? Далєбі невіглас із мене! Сором буде товаришам по Академії признатися, що я в тропікальній смузі землі паливо на зиму збирав!« — міркував Микола. І хоча засоромлений, але безмірно веселий, що вже скінчилася його нудьга, почав наші козак міркувати про майбутні всілякі роботи.

Микола за кравця та шевця.

Хоча багато де чого придбав уже Микола за час перебування на острові, проте не одного йому це не допомогло. А найгірше журило бідолоху сарванка: хоч як його беріг, усе таки подерлося так, що тільки одно рамя звисало. Іще гро-

рнацію. Соціалістичні послі роблять за цю катастрофальну невдачу відповідальною внутрішню політику Польщі, яка арештами і політичним переслідуванням українського громадянства обернула проти себе всі міродатні чинники міжнародної політики. Зате консервативні круги звальють вину за невдачу на Лізі Народів на заграничного міністра, який не вступив навіть добитися того, щоби польського делегата при Лізі Народів проф. Аскеназого допущено до дебати над питанням Східної Галичини. Крайно неприємно вражає Поляків факт, що інституція того міжнародного значіння, що Ліга Народів, стає в східно-галицькій справі на становищі повної державної незалежності цієї області і робить себе оборонцем визвольних стремлень галицько-українського громадянства. Виникли голоси, які радять польському міністерству погодитися з др. Петрушевичем і Українською Національною Радою (sic!), позатим — передано східно-галицьким адміністраційним органом вказівку аби вони злагіднили дотеперішній, проти-український курс. В звязку з цим — міністерство взяло назад дотеперішній заказ щодо видавання українського соц.-дем. дневника „Вперед“ у Львові, якого перше число появилося 26. марта. Питання адміністративного поділу Сх. Галичини, яке мало бути вирішене одночасно з ухваленням польської конституції не буде тепер з огляду на міжнародне положення полагоджене, бо влада боїться, що таким кроком Польща далаб Лізі Народів або Найвищій Раді привід до безпосередньої інтервенції.

До цієї вістки, яка говорить сама за себе, додаємо для ілюстрації ще ось які голоси польської преси: Краківська „Нова Реформа“, в передовиці з дня 13. марта ч. 60 п. н.: „Sprawa Galicyi Wschodniej“ на самперед немилосердно бичує польський уряд за те, що він не повідомляє польського громадянства про різні життєві для Польщі справи, як-от про справу Східної Галичини, щодо якої — польська публіка приневолена інформуватися з чужих джерел. Потім слідує докладний текст постанови Ліги Народів в нашій справі як він був друкований в „Українському Пра-

порозуміння з населенням Східної Галичини і покликання на результат цього порозуміння перед Союзом Народів. Стаття константує, що польська влада не робить в тім напрямі ніяких конкретних кроків і кінчить песимістичними увагами на тему польської політики взагалі.

Уваги польського „демократичного“ органу можна очевидно поминути мовчанкою. Одинока позитивна користь з цитованої статті є ця, що наше громадянство в краю довідалося з неї про постанови Ліги Народів, так, як дотичний текст, польська львівська прокуратура, коли він був видкрукований в львівськ. „Українськ. Вістнику“ в цілости сконфіскувала.

За „Новою Реформою“ відкликнувся і консервативний „Час“. В статті 15-го марта ч. 60 п. н. „Liga Narodów i Galicja Wschodnia“, консервативний орган передає за кореспондентом „Газети Варшавської“ уступ з промови генерального секретаря Ліги Народів сера Єріка Дріммонда, а далі цілу постанову Ліги. Для „Часу“ ясно, справа Польщі також „полагодженна“. Діло тепер тільки в остаточнім вирішенню про адміністраційний поділ краю, яке не може діждатися викічення ізза партійних сварів, щодо місць в начальній адміністрації. „Охорону народної меншости т. є. Українців“ („Час“, як бачимо, вже зробив нас „меншістю“ в краю. Цікаво булоб знати на основі якої „статистики“ — прим. Ред.) дає нам великодушно цей польський орган в обсязі тих прав, які ми посідали за австрійських часів і враз з „відповідною“ організацією шкільництва на всіх ступінях. Зате жадає він від українського населення лояльності супроти польської завойовницької влади і признання польської державности. Краківський „Курієр Цодзенні“ з 15. марта, містить депешу пражської „Трібуни“ про постанову англійського „Foreign-office“, на основі якого в недавнім часі мають держави коаліції порішити що Польща мусить забратися з області Східної Галичини. Цей край має бути зінтернаціоналізований, а начальну владу має обняти міжнародна аліянська комісія. Бруковий орган виливає з цього приводу на голови Українців і Чехів ціле ведро

вані постанови Ліги Народів. Цей орган повідомлює про приїзд делегата Аскеназого до Варшави і про те, що Сапега повідомив соймову комісію для закордонних справ про передачу справи Східної Галичини Раді амбасадорів. Але не повідомив Сапега комісії про ціле мотивування Ліги Народів в тій справі, яке має основне значіння. Чи міністер „забув“ про це? — питається іронічно варшавський орган.

А далі. Вертає ще до справи Східної Галичини в другій передовиці з 18. марта краківський „Час“. Стаття має наголовок: Dwie Rusi. Консервативний орган пригадує польській суспільности на неполагоджену справу Сх. Галичини, яка немов дух Банка при кожній нагоді полошить польську суспільність, але також на неполагоджену по думці „Часу“, справу... другої Руси: Закарпаття. Угорський „руський“ посол Кутка-Фальві вніс був недавно в угорськ. соймі інтерпеляцію про те, чому угорський уряд коаліції остаточного вирішення державної приналежности Закарпаття, бо тамошне населення нічого так не „прагне“ як повороту під старе мадярсько-азійське ярмо. „Час“ радить польському урядови помогти Мадярам в цій їхній акції, старатися, аби Закарпаття назад повернуло до Мадярщини, аби на Карпатах станула польсько-мадярська границя, бо інакше готово колись прийти таке, що обі теперішні „Руси“ получатися разом і стануть самостійні.

Sapienti sat! На останню цинічну статтю польського органу мін. зак. справ звертаємо увагу чеського уряду і чеського громадянства.

(„Український Прапор“).

Нова конференція у Вашингтоні.

В американських дипломатичних і політичних кругах багато говорять тепер про можливу міжнародну конференцію у Вашингтоні.

Особливо наробила розголосу вступня стаття ньюйорського „Таймса“, в якій говориться про те, що аліанти переконавшись про безуспішність версальського мирового договору, думають над новою ми-

ли би противні, як би вона мала відбутись.

Італія і Японія безперечно пішли би за Великою Британією і Францією.

Так само зя ними пішли би і малі держави.

Америка тоді мала би сатисфакцію що мир по війні, яку вона виграла, роблено не в Європі по європейськи, але в Америці по американськи.

Президент Гардінг і державний секретар Гюз є за тим, що мир мусить бути неспоримо справедливий і лише за таким миром можуть заявитися і його потвердити.

Аліанти, як сподіваються, знають силу матеріальну і моральну Америки, готові на нову вашингтонську мирову конференцію під проводом і покровом президента Гардінга і державного секретаря Гюза.

Така мирова конференція, колиб її переведено на неспоримих засадах справедливости, перевела би значні зміни в Європі.

Народи, що є покривджені конференцією мира в Парижі, без суміву привязують великі надії до можливої нової міжнародної мирової конференції у Вашингтоні.

Польща радується миром з Росією.

Премієр польських міністрів Вітос виступив підчас вечірного представлення на сцену опери та заявив зібраній публіці, що мир між Росією та Польщею підписаний.

Вітос думав виголосити сю промову в польськ. соймі, але вістка про підписане мира наспіла вже тоді, як соймове засідання було уже замкнене.

В своїй промові в опері премієр Вітос заявив, що Польща принесла мир не лише Польщі, але й цілому світові. Далі величав будучність Польщі, котра через сім літ посвячувала усі сили війні (на загарбування чужих земель! — прим. скл.), а відтепер буде могла віддатися мирній праці. Мировий договір з большевиками, говорив він далі, віддав Польщі таке місце в світі, яке їй належиться.

В подібнім тоні, як премієр Вітос, заявляються також польські

кроком Польща далаб Лізі Найдів або Найвищій Раді привід до безпосередньої інтервенції.

До цієї вістки, яка говорить сама за себе, додаємо для ілюстрації ще ось які голоси польської преси: Краківська „Нова Реформа“, в передовиці з дня 13. марта ч. 60 п. н.: „Sprawa Galicyi Wschodniej“ на самперед немилосердно бичує польський уряд за те, що він не повідомляє польського громадянства про різні життєві для Польщі справи, як-от про справу Східної Галичини, щодо якої — польська публіка приневолена інформуватися з чужих джерел. Потім слідує докладний текст постанови Ліги Народів в нашій справі як він був друкований в „Українському Прапорі“ і пущений у світ віденським пресовим бюро. Згадується в передовиці про те, як то свого часу Льюїс Джордж „привитав“ Грабського в Спаа, коли той зачав говорити про Східну Галичину. Демократичний орган бє у дзвін тривоги. Що правда каже він, de facto Східна Галичина належить до Польщі але de iure?... Одиноким виходом зі ситуації може бути тільки поро-

посідали за австрійським враз з „відповідною“ організацією шкільництва на всіх ступінях. Зате жадає він від українського населення лояльності супроти польської завойовницької влади і признання польської державности. Краківський „Курієр Цодзенні“ з 15. марта, містить депешу пражської „Трибуни“ про постанову англійського „Foreidn-offic'у“, на основі якого в недавнім часі мають держави коаліції порішити що Польща мусить забратися з області Східної Галичини. Цей край має бути зінтернаціоналізований, а начальну владу має обняти міжнародна аліанська комісія. Бруковий орган виливає з цього приводу на глови Українців і Чехів ціле ведро соковитих польських лайок. А крім того атакує польського міністра закордонних справ кн. Сапегу, на якого тепер загалом йде в прихильній для Пільсудського польській пресі величезна нагінка.

Варшавський „Пшегльонд Вечорни“ з дня 15. марта пише, що справа Східної Галичини представляється тепер для Польщі дуже некористно і передає вище цито-

статтю польського органу мін. справ звертаємо увагу чеського уряду і чеського громадянства.

(„Український Прапор“).

Нова конференція у Вашингтоні.

В американських дипломатичних і політичних кругах багато говорять тепер про можливу міжнародну конференцію у Вашингтоні.

Особливо наробила розголосу вступня стаття ньюорського „Таймса“, в якій говориться про те, що аліанти переконавшись про безуспішність версальського мирного договору, думають над новою міжнародною конференцією у Вашингтоні, яка би замєриканізувала непопулярний версальський договір.

Говорять уже, що гостина, бущого французького прем'єра, Рене Вів'яні, котрий недавно вплив з Франції в дорогу до Америки, се перший почин до міжнародної конференції у Вашингтоні.

В Бритійських дипломатичних кругах кажуть, що нічого про таку конференцію не знають, але не бу-

про підписанє мира наспіла вже тоді, як соймове засіданне було уже замкнене.

В своїй промові в опері прем'єр Вітос заявив, що Польща принесла мир не лише Польщі, але й цілому світові. Далі величав будучність Польщі, котра через сім літ посвячувала усі сили війні (на загарбунанне чужих земель! — прим. скл.), а відтепер буде могла віддатися мирній праці. Міровий договір з большевиками, говорив він далі, віддав Польщі таке місце в світі, яке її належиться.

В подібнім тоні, як прем'єр Вітос, заявляються також польські часописі. Вони всі висказують своє вдоволенне з підписання мира і заявляють, що аж тепер Польща стане з рештою світа працювати для мирного розвою.

Франції грозить фінансова руїна.

Сенатор Шерон, голова фінансової комісії французького сенату заявив, що Франція стоїть перед

хв згодом до того вже дійшло, що почав наш Запорожець грішним тілом світити. Що правда, не було козакові кого встигати, бо крім нього жадна хрещена душа не жила на острові, алеж справляло це багато невігд.

»От і тобі лихо — думає Микола — хуги й морозу не боюся — без жупана обійдуся. Та от комашня й усяка погань так даються в знаки, що хіба бери й качайся по землі, як шпигне тебе жалом.« І поглянувши на своє тіло червоне й усе в гулях, аж жахнувся. »А що буде, — думав зажурений — як і цього дрантя не стане? А час той уже не далеко«.

Погода тої пори була чудова. День у день світило лагідне, весняне сонце. Білі хмарки, мов вівці кучеряві, гралися з нітром на безкрайому блакиті. І часто в такі дні виходив Микола на беріг моря й летів тужливими думками на Україну. І скільки разів бачив здавалося на далекому небосхилі білу цятку, що зближалась до нього, чув, як молотом почина битися серце від гадки, що це може корабель, або чайка яка. І скільки разів доводилось бідоласі розчаровуватися: то були лише білі хмаринки, що гонив вітер, або витвір напруженої уяви.

»А проте не варт втрачати надії: може коли пресливатиме який корабель« — потішав себе Микола. Треба вбити на

березі тичку й розвісити хоругов: кораблева залога побачить її й причалить до берега. Ох, здається половину життя віддав би за це!«

Маючи надію, що все таки колись сповняться його бажання, Микола застромив на крутобережжю тичку й розвісив свою подерту сорочку.

Тимчасом і черевики, які до цього часу ще якомсь держалися, розлізлися цілком. От тепер уже не було Миколі спокою. Москіти й инша комашня, що в час слоти розвелася страшенно, немилосердно кусали йому ноги, руки й лице. Ціле тіло напухло мов опарене окропом.

»Що маю робити?« — бідкався Микола, — чим би то прикрити наге тіло й захистити від проклятої комашні? Накинув би шкури з убитих лям; коли ж бо сиріця: тверді й заперхлі мов кора«.

І кожної днини щораз більше давались бідоласі в знаки москіти. Працювати вже було неможливо, а в ночі й сон його не брав: раз-у-раз мусів був зриватися та чухати роздратоване тіло й тільки вранці засипляв знеможений.

»Таки хіба доведеться загинути від цих чортячих мух, коли не допоможе Бог зробити хоч якої будь одежини«, думав бідолаха.

І в тяжкій розпущі, кусаючи з болю

уста (бо москіти не давали йому як звичайно спокою), відрізав Микола кам'яним ножом великий шмат лямячої шкури на черевики й затягнув у поприбівані на краях дірочки мотузку. Обгорнувши потім зверхнім вовняним боком ногу, стягнув міцно шкуру мотузком так, щоб не видно було босої ноги. І хоча шореткий спідній бік шкури не прилягав нігде до ноги щільно й страшенно муляв, проте була надія оборонитись од москітів. Такого самого черевика-постола зробив Микола й на другу ногу. Тепер взявся до дальшої праці. З другого й теж засохлого як кора шмака шкури зробив щось подібне до шелома або чернечого каптура. Потім вирізав у цім шеломі дві величкі дірки на очі й третю на уста, щоби міг дихати — й ось голова тоби вже безпечна від москітів.

А тепер заходився наш майстер шити жупанину й шаровари.

Словами навіть і оповісти важко, як намучився бідолашний Микола під час цієї роботи! Адже замість голки мав він рибячого остяка, замість нитки — самотужки сучену дратву, насмолену живицею з одного смолястого дерева. Але нарешті Запорожець переміг такі всі труднощі й хоч нагрівши собі чуба, вшив із двох невеликих цкур рукава й міцно пришив їх над чималими дірками, зробленими в третій шкурі. А ця третя шкура зшита скляці.

була мов торбина з трьома дірками: дві з боків на рукави й третя в гузірі — для голови. Отак самісінько пошив собі наш сиритний кравчик іще й шаровари!

А коли вже впорався з убранням, одягнув оце все на себе й глузує: »Ну й медвідь з мене, хоч куди. Правдивим вовкулакою перекинувся! Бачив я всяку невіру: і Татарина в кудлатій шапці, і Турчина в чалмі, і рудобородого Москвина в халаті, і Мурина, але такої потвори, як я тепер, мої очі ще не оглядали! Від голови до ніг шкура, при боці замість шабляки — кам'яна сокира, через плечі звиса торба, лук і сагайдак із стрілами, в одній руці спис, а в другій парасоля, та й на голові шелом шкураний. Здається й сам чорт, мене побачивши, дав би драла з переляку.«

Радий, що відпекався тепер од москітів та иншої погані, заходився Микола коло горшків. Швиденько викінчив велику піч, у якій мав їх випалювати рз-клав вогонь та й усадив туди велику миску повну горшків і глечиків.

Вогонь палахкотів щораз більше й піч почала червоніти. Отак перечекав Микола до вечора, як вогонь почав погасати, а він хотів ути. Цікавий глянути на наслідки своєї праці, вийняв горячого іще горшка, дивиться, — а на ньому ні (Далі буде).

фінансовою руїною. Другі сенатори критикували Шерона за таке ображене фінансової політики французького правительства, але Шерон заявив, що він має на се факти.

Франція мусить постаратися сею року о 58 мільярдів франків, а тим часом їй приходить виносити усього 2 мільярди. Отже Франція має дефіциту 36 мільярдів франків, котре вона вже зробила, рахуючи та те, що дістане гроші від Німеччини. Тому Шерон робить заключення: Як Німеччина не заплатить, то Франція буде зруйнована фінансово.

Аліанти на німецькій території.

Часописі подають вістку, що війська аліантів посунулися в глук німецької території та заняли міста Мільгайм і Шпельдорф. Французьке заграничне міністерство повідомляє однак, що се не правда, а побіжні чутки могли вийти хиба з того, що окупаційні влади поставили недалеко Мільгайм та Шпельдорф сторожу, котра має стерегти залізничних ліній.

Франція в страсі перед німецьким промислом.

Серед французьких фінансових кругів настало велике занепокоєння та чутку, що Гуго Стінес, німецький промисловий магнат, викуповує австрійський залізничний промисл та вкладає великі суми грошей у залізний промисл у Швеції та Голандії.

На укр. землях.

З ПЕКЛА ПОЛЬСЬКИХ ЗНУЩАНЬ.

В селі Стриганцях стрийського повіту, зайшов випадок, який сильно потряє і до живого обурих усе околицне населення. Слуги стриганецького пана, дідиша Станислава Ромольма вбили парубка Василя Бісика за те, що відважився кати публичною дорогою і заверував був кінями на панську межу. Зробив це небішик не зі злоби, а тому, що міст над потоком був

в тій цілій справі арештовано одного чоловіка. Пан і екомон остають на волі мимо того, що рушниці, з яких стріляли посіпаки, були панські і ніхто з них не мав дозволу стріляти з рушниць тільки пан, і мимо того, що й економ приложив своєї руки до убійства невинного.

Польська жандармерія і Шевченкове свято.

В селі Милошовичах зарядила учителька Марія Банах на день 10. марта в Шевченкове свято святочний поранок для шкільної дітвори. В ночі з 9. на 10. незнані справці почали вибивати шиби в шкільній салі, прибраній святочно вінцями й килимом. Коли на цей гамір надбігли сільські вартові. бандити отворили формальний крісовий огонь, так що вартові не могли наблизитися до школи. Тоді бандити драбиною влізли до шкільного будинку, забрали портрет і килим позривали вінці і вернули серед загальної паніки до села Семенівки. Коли на другий день по богослуженню люде зішлися коло школи, щоби розглянути знищення заподіяне нічним нападом, управителька школи, пані Фрай, вівзвала жандармерію в Пустомитах, яка перейшовши до денного порядку над нападом, почала вести слідство за підбурювання і заволочення публичного спокою. Загальне є переконання що нападу доконала польська боївка з Семенівки. Мимо цього жандармерія веде слідство проти місцевого священика і учительки М. Банах за підбурювання населення.

Найновіші вісти.

Англія аж тепер прийшла до голови по розум. Не осягнувши своїх заборчих бажань війною і терором хоче нарешті погодитись з Ірландією. В тій цілі Льюрд Дерби відвідав президента ірландського, відтак хоче говорити з єпископами католицькими в Ірландії, щоби заснувати дружне житте та положити кінець ворожнечі. Коли-ж вже Ляшня прийде до розуму та положить кінець теророви на українській землі в Галичині?

По зборах взято знимку фотографічну з усіх членів збору.

Є се початок до організації нашого українського учительства. Є надія, що з тим почином і справа нашого учительства піде вперед.

Колись з часом мож буде урядити з'їзд всіх сил учительських в Парані продовжувати систематичні курси.

Щастя Боже новій організації! В короткім часі оголоситься другі збори наших прудентопільських учительських сил.

Страшний і нечуваний випадок лувився дня 1. с. м. на лінії Бара Боніта, в оселі прудентопільській. Вечером того дня кольоніст Антін Турчинський, будучи вже добре підкріплений „сивухою“ з Морретес, вийшов назустріч своєму зятєві, Андрієви Грабасови на подвір'я і тут так почаствував його дрючком по голові, що сей відразу впав трупом. Не вдволяючись еще тим, катував дальше свою жертву, так що остаточно зробив із нього одну безоглядну масу. Збіглися сусіди, звязали убійника і відставили до суду, а коли питалися, чому він таке вчинив, заедно говорив: „Я так хотів; він того варт“. Як зізнають сусіди, А. Турчинський і його зять жили від довшого часу у великій ворожнечі. От до чого доводить п'яньство, незгода і темнота!

Президент паранський, Др. Муньойс да Роша, виїхав до С. Павля.

В тих днях засновано в Куритібі союз анти-алькоголічний. Президентом почетним сею товариства зістав вибраний Ексц. Др. Муньойс да Роша, а дійсним Др. Афонсо Камарго. Такі товариства витаємо з радістю, та даймо Господь, щоб вони поширились, а тоді і менше лиха буде.

Ходять вісти, що теперішний міністер війни п. Пандія Калогерас, має податись до димісії.

Міністер справ внутрішних повідомляє, що Бразилія задумує отворити всесвітню виставу з нагоди 100-літної річниці независимости Бразилії.

почули, що холодом нас охоплює. що тягне нас щось до землі. Спускаємось радіємо бо хочесь побачити зблиську чарівву зелену скатертину. Як зайшло сонце, ми почули, що частиночки наші одна до одної пригортаються. Я знову почала бачити себе краплинкою, а де-не-де навкруги і інших подруженьок.

— Подруженьки, краплиненьки заночуем тут на шовковій траві — сказала одна краплина.

— Заночуем!

Все ближче почали ми до неї спускатися, і нарешті розмістилися де хто міг. Хто на листочку, хто на стебливці, а я щаслива впала на головку якійсь рожевій квітці і від утоми заснула.

— Може й ти, голубчику спати хочеш? Може втомила я тебе своїм оповіданням? — звернулася до мене краплина.

— О ні, слухаю, кажи, кажи що-ж далі було?...

II.

Другого дня я прокинулася, глянула на вкруги і здивувалася.

Сонечко вже зійшло і оповило пасми своїх промінів всю долину. — Як любо тут мені, — зітхнула я і щільнійше притулилася до квітки.

— Любо й мені, краплиненько та шкода, що не довго зі мною ти лишисся. Що ночі майже хто будь з вас ночує тут, а прийде день, знімаєтесь і линете в доріженьку.

— А я не хочу ще линути, мені і тут добре, — сказала я.

— Аджеж від мене залежало прийти до тебе на спочинок на нічку, любя квітенько?

— Ні серденько: як наступив вечір, стало зимнійше в повітря, а невидимі твої частинки притиснулися одна до одної від холоду ближче, те саме з твоїми подруженьками зробилося і всі ви перетворилися з пари невидимої знову в краплинки. А потім роєю впали на килим трави та квіток. Переночували ви тут спочиваєте, поки вигріє сонечко, а там воно знову розігріє вас і знову парою легкою ви підійметесь і в доріженьку далеку полинете...

Розказує мені се квіточка, а сонце все вище та вище підбивається. Його промінне все більш

исл та вкладає великі суми грошей залізний промисл у Швеції та оляндії.

На укр. землях.

З ПЕКЛА ПОЛЬСЬКИХ ЗНУЩАНЬ.

В селі Стриганцях стрийського повіту, зайшов випадок, який сильно потряс і до живого обурих усе роколичне населення. Слуги стриганецького пана, дідича Станислава Ромольма вбили парубка Василя Бісика за те, що відважився кати публичною дорогою і завернув був кінями на панську межу. Зробив це небіщик не зі злоби, а з ому, що міст над потоком був ірваний і не прочував навіть, що під мостом чигали вже на нього коном Ромольма з форналем. Економ хотів забрати Бісикові коні, а коли цей оперся посіпаці та їхав покійно далі в село, і не стямився к панські слуги стали стріляти вже в селі до нього рушницями, набивши шротом. Стрільянина почала на приказ економа, який навпередки погнався від моста до філарку і все приготував до нападу а парубка.

Бісик упав поцілений в живіт. Івночасно посіпаки стріляли до другого селянина, що їхав з заду, але тільки подірали йому кожух. На вістку про це, що Бісика яжко ранено, Ромольм зателеграфував по поліцію, бо мовляв в селі бунт. Жандарми прийшли, а один з них сказав таке: „Всіх треба гріляти хто не послухає наказу ластей“.

Коли родина раненого метнулася а лікарем, начальник залізничої гачії не хотів помочи нещасному оч міг подбати, щоби лікар нейайно приїхав до раненого.

Лікар Українець зі Стрия стверив, що Бісикови шріт пірвав кики й легкі. При операції раненого в Стрию в животі найдено 15 іротів. Бісик на другий день в очі після того, як його пострілено омер дня 5. марта зараз по операції.

Замітне є те, що перед його мертю Ромольм стягнув до хорого судову комісію і силою намаївся вимогти на конаючим приїгу перед хрестом, що не економого пострілив, а хто инший. Ранений, що лежав в передсмертних дорогах, відказався це вчинити. аходом стрийської прокураторії

ти місцевого священика і учительки М. Банах за підбурювання населення.

Найновіші вісти.

Англія аж тепер прийшла до голови по розум. Не осягнувши своїх заборчих бажань війною і терором хоче нарешті погодитись з Ірландією. В тій цілі Льюрд Дерби відвідав президента ірландського, відтак хоче говорити з єпископами католицькими в Ірландії, щоби заснувати дружне житте та положити кінець ворожнечі. Коли-ж вже Ляшня прийде до розуму та положить кінець теророви на українській землі в Галичині?

Франція приговляється до війни. Мабуть чи не проти Німеччини. В короткім часі має збутись нарада аліянтів, де мають вже покінчити справу відшкодовання воєного.

В Єгипті грасує в страшний спосіб гриппа. Денно тисячі гинуть від сеї пошести.

В Італії большевизм дальше поширяється.

Ходять вісти, що Польща напившись подостатком української крові, готується до війни з Німцями. Поляки тішаться, що вже мають 600 тисяч війська.

З Бразилії.

На дни 8. мая відбулись збори пп. учителів і учительок Прудентопільської оселі. На зборах явилось 17 сил учительських.

На зборах ухвалено:

- 1) Виробити проект однообразного навчання;
- 2) Уряджувати конференції і виклади із петагогії і методики для успішнішого провадження науки;
- 3) Ухвалено частійші збори;
- 4) Ухвалено поміщувати в „Праці“ статі заохочуючі родичів до посилення дітей у школу;
- 5) Ухвалено випрацювати хоч малі словарці бразилійсько-українські і українсько-бразилійські з доданем короткої части граматики;
- 6) Ухвалено спровадити учительські часописи так бразилійські як і українські, щоби успішніше вести навчання і усовершати своє знання.

В тих днях заснував в Куритибі союз анти-алькоголічний. Президентом почетом сего товариства зівстав вибраний Ексц. Др. Муньойс да Роша, а дійсним Др. Афонсо Камарго. Такі товариства витаємо з радістю, та давби Господь, щоби вони поширились, а тоді і менше лиха буде.

Ходять вісти, що теперішний міністер війни п. Пандія Калогерас, має податись до димісії.

Міністер справ внутрішних повідомляє, що Бразилія задумує отворити всесвітну виставу з нагоди 100-літної річниці независимости Бразилії.

Жертви

на українські сироти в часі самовідречення.

Дмитро Сидорко 1\$, на весілю у Я. Ковалів 6\$200, Яцко Ковалів 1\$, М. С. 5\$, Є. Тварда 800, Гр. Костів 2\$, Гр. Калиновський 5\$, С. Стахів 5\$, шкільні діти з Рійс де Арел 6\$, В. Винярський 2\$, круж. мужчин з Мандурі 4\$400, М. Сабатович 1\$, Н. Н. 1\$, С. Тарновський 2\$, в школі на Фазендах 15\$300, М. Кривий 1\$, М. Ковпак 1\$, Н. Семкович 15\$, М. Литвин 1\$.

Разом: 75\$700

З попередного: 70\$200

Загальна сума: 145\$900

ДІТОЧИЙ СВІТ

Світова подорож.

(Дальше).

Всі будемо триматись купи — почувлися голоси.

І полинули ми на крилах легкого вітру в невідомі краї в далечинь нечувану. Довго летіли ми над океаном та все тішились тим що знялись з нього; що вільні тепер. Не знади, бач того, що краплина у воздуху вільною не може бути, а летить туди, куди вітер несе.

Над вечір вже побачили ми що океан лишився за нами. Натомість в низу послалася чудова долина, вкрита зеленими килимами, та різнобарвними цвітами.

Вже сонечко заходило, як ми

прийти до тебе на спочинок на нічку, люба квітонько?

— Ні серденько: як настувив вечір, стало зимнійше в повітря, а невидимі твої частинки притиснулись одна до одної від холоду ближче, те саме з твоїми подруженьками зробилося і всі ви перетворилися з пари невидимої знову в клаулинка. А потім рокою впали на килим трави та квіток. Переночували ви тут спочиваєте, поки вигріє сонечко, а там воно знову розігріє вас і знову парою легкою ви підійметесь і в доріженьку далеку полинете...

Розкажує мені се квіточка, а сонце все вище та вище підбивається. Його промінне все більш теплить мене. І почувла я що знову підношусь в повітря легкою невидимою, а разом зі мною всі мої подруженьки.

Високо високо піднеслися ми а вітер тільки й на те чекав, підхопив нас і поніс на своїх грудях. Летимо ми — радіємо, новими краєвидами втішаємось. А на зустріч нам щось величне висовується білою стіною — переповною становиться.

Ще не встигли ми гаразд наблизитись а вже відчули що холодом звідти дише, а наблизились, аж жахнулися: біла мертва скатертину під нами розіслалася.

— Ой зимно сестрички! Збирайтесь всі до купи прискоримо свій лет, щоби хутчій поминути сю скатертину. Поспішали ми, губили свої частини, на швидку в маленькі краплиночки зібралися одна до другої притиснулися і важким туманом понад сніговими горами розіслалися. Не летимо вже, а котимось, бо важкими всі зробилися. А з снігових гір до нас голоси линуць гостити до себе кличуть.

Притуліться до нас голубоньки перетворіться до нас голубоньки, перетворіться в білі пухкі краплиночки, і будемо тут жити, з вітрами гратися, гуляти між горами. Ми білі, та вродливі, такими й ви станете.

(Далі буде).

Може хто хоче купити землю! Она є на спродаж і то 110 акрів. Земля добра, є герва і гарний ліс, піньорів амбуїв і недра. До залізничі не далеко, а лише 12 кілометрів. Зголшуйте на адресу:

Pedro Rodrigues dos Santos
S. Miguél — Iraty.

CONSULTORIO CIRURGICO — MEDICO

Dr. José Mendes de Araújo

Бувший с авний асистент великого шпиталю S-ta Casa da Gamboa, Maternidade e Polyclinica do Rio de Janeiro.

Лічить з великим успіхом слабости жінок і дітей.

Dr. José Queiroz Guimarães

Бувший асистент великого шпиталю S-ta Casa da Gamboa, Maternidade e Polyclinica do Rio de Janeiro.

Лічить успішно слабости нервові, недуги жінщин і дітей.

При ліченю недуг крові уживаєсь 914 і 606.

Ціни приступні. В заведеню візита коштує 5\$, в домі слабого 10\$.

Поза містом платиться від години.

GUARAPUAVA, Praça 7 de Setembro

В. Кун і Син.

Іпіранга — Гважувіра — Парана

Поручаю мій склеп при фабриці капляшкочих, купую всякі провукта краєві, продаж гуртовна і деталічна.

W. Kuhn & Filho,

Guajuvira Parana

ПЕРША УКРАЇНСЬКА МАЛЯРСЬКО-АРТИСТИЧНА РОБІТНЯ І ШКОЛА

С. ГОРБАЧА.

Виконуються артистично малярські роботи, як мальованне декорації домів, церков і образів нашого стилю і обрядів та взагалі всякого рода роботи малярські.

S. HORVATICH

CURITYVA r Barão do Rio Branco 19
с. р. 187.

Др. Мирослав Шеліговский

ЛІКАР І ОПЕРАТОР

CURITYVA

Rua S. Francisco № 25

Бувший асистент клінік європейських.

Лічить після найновішої системи. Виконує всякі операції хірургічні.

Посторонних слабих приймає на лічене і побут у своїй клініці. Лічить лучами «Roentgen». Посідає власну лабораторію до оглядин хемічних і мікроскопових, та всяких інших оглядин крові в слабостях внутренних.

Порада устно і лисовно. — Мож розмовитись по українськи.

Др. Александер Нікольський.

Славний спеціаліст з Європи, теперішній лікар при українських шпитали в Прудентополи, поручає всім терплячим Українцям та мущинам, як і жінщинам свої успішні лікарські услуги.

Dr. ALEXANDRE NIKOLSKYI.

Prudentopolis

Parana.

Години урядові від 9 рано до 9 вечер; від 3 до 5 годин пополудни в українськiм шпитали. (Безплатно для бідних).

BEVAM AS CERVEJAS da

ATLANTICA

CAIXA
POSTAL
246.

TELEPHONE
454.

Atlantica Luzitana
Ouritibana — Porter

ВЖЕ ПРОБУВАЛИСЬТЕ ПРОДУКТА ПИВОВАРНІ АТЛАНТИКИ Т. А. (ул. Ігвассу — Куритиба)???

ПИВА

ЯСНІ: Атлантика, Люзитана, Гамбург, Куритибана, Паранзенсе; ТЕМНІ: Мюнхен, Кульмбах, Демократа, Портер.

НАПИТКИ:

Атланта, Білий, Вода Столова, Желжібре; ГАЗОНИ: з Цитрини, Абакаші, Малин, Помаранч, Содова вода.

Панове Хлібороби! Купуємо кожду скількість ячменю і платимо найлучші ціни! Роздаємо також...

УКРАЇНСЬКИЙ СКЛЕП КОСТЯ ОДРЕЦЬКОГО

В АНТОНІЮ РЕБОУСАС — ПАРАНА

Один з найбільших і найстарших склепів у цілім муніципю Іраті

Продаю товари різнородні — яких справді хто забажає — ФАЗЕНДА — ЗЕЛІЗО — ЗНАРЯДИ домашні, кухонні і усе, що потрібне до ужитку домашнього і рільничого.

Напитки різнородні. Скуповую герву. На складі КАВА — ЦУКОР — усі споживчі товари. Капелюхи — стрільні артикули — окраси зі золота як брошки, перстені, ландушки до годинників іт.д. Чого Вам треба — купите і будете вдоволені.

Constantino Odreckyi
Antonio Rebouças Parana

НАЙБІЛЬШИЙ СКЛЕП

ВАСИЛЯ ВОЙТОВИЧА

у Прудентополи

Містить усякі найпотрібніші знаряди господарські — рільничі, як також різного рода матерій, від найтавших до найдорожших: касеміри, чисто вовняні пали, готові убрания, коци, полотна, хустки, стязки, капелюхи соломяні нитки до шитя, вишиваня і ручних робіт, зимов палі, перфуми, перфумоване мило, скло, начинне кухонне, залізо, машини до шитя, порох, шріт, футети, славна паста «фаворита», шкурівки, книжки, та прибори шкільні.

Напитки краєві і заграничні.

На складі завжди: хміль, олій до ф. рб., свічки стеаринові, а достатком мукки найліпших марок, солі...

Бій під Хировом 4. лютого 1919 р.

За от. Ш-ром.

(Конець.)

Живіше було на півночі. Тут головний бій йшов о село Чижки. Крім цього лучникові частини межі групою, що наступала на Городовичі а Чижками, робили наступ на село Вовче і Болозву. На Вовче вдарили Поляки з гори Радича. Одначе четар Л. зі своїм курінем не лише здержав їх, але ще й помагав гудульському та коломийському куріневи. Наступ же Поляків на Болозву здержав курінь сот. Ф. занявши знамениту позицію зі скорострілами в цегольні. Цілий день держав він Поляків на землі під вогнем так, що вони не могли йти ні вперед ні завернутися. А знова батарея поручника П. що стояла тоді в Чижках, знаменито стріляла та не допустила ніякої резерви.

В Чижках наше положення було найтяжче. Тут Поляки, які наступали двічі більшими силами, несподівано захопили Вільшаницю та з півночі і сходу окружили Чижки. Дві наші сотні відступили поза район Сою. Лишилась тільки сотня четаря С. що надзвичайно хоробро боронила Чижок від заходу. Тимчасом Поляки піійшли зі сходу лісом так близько під чижецький замок, де саме стояла батарея, що прийшлося бити по них картами а пушкарі залпивши по трох а поміж себе до обидві...

з кожним так станеться, кому захоче України. [Свідок В. С.]

43. В ЛЮБАЧЕВІ застрілили Поляки без доходжень і причини 7 полонених.

44. У ЛЬВОВІ випроводжували польські війська з касарні полонених Українців одного по другим, ставляли під і розстрілювали.

В той спосіб згинув Стефан Петруцький, ученик 7 кл. гімназійної в ремішлі, син радника суду і багатий. Свідок О. Н. в П. та свідок П. і С. Сем. бачили як польські жовні добили полоненого українського священика а св. П. бачив, як польський жовні бив раненого укр. старшину. (Далі б...

Оголошення.

УКРАЇНСЬКА ТОРГОВЕЛЬНА СПІЛКОВА ЛІНІЯ ЕСПЕРАНСА — ПРУДЕНТОПОЛИ

Поручаємо наш ново-створений склеп котрим мож набути всего — добре і...

Маємо всякі матерій, капелюхи, шуби, готові, пали парасолі, як також всякого рода залізя.

Продаємо сіль, муку, каву в зерняті мелену і все, що тільки забажаєте.

Ціни умірковані і продається все так як у інших торговлях.

Купуємо, герву, мід, віск, масло і продукти кольоніяльні.

Пам'ятайте, що вже раз треба повісити великий ключ: «СВІЙ ДО СВОГО!»

З глибоким поважанєм

Семчишин — Опушневич & Спін...

ПОТРЕБА РОБІТНИКІВ до публікації...

Atlantica Luzitana
Curitibana — Porter

ВЖЕ ПРОБУВАЛИСЬТЕ ПРОДУКТА
ПИВОВАРНІ АТЛАНТИКИ Т. А. (ул.
Ігвассу — Куритиба)???

ПИВА

ЯСНІ: Атлантика, Люзитана, Гамбург,
Куритибана, Паранансе; ТЕМНІ:
Мюнхен, Кульмбах, Демократа, Портер.

НАПИТКИ:

Атланта, Білец, Вода Столова, Женжі-
бре; ГАЗОЗИ: з Цитрини, Абакаші, Ма-
лин, Помаранч, Содова вода.

Панове Хлібороби! Купуємо кожду
скількисть ячменю і платимо найлучші
ціни! Роздаємо також насіне ячменю
за контрактом і продаємо вибране
насіне ячменю.

Сухі дріжджі Атлантики є найлучші і
економічні.

Одинокий склад нашої пивоварні у
Прудентополи в домі п. М. Козловського.

Гаврііл П. Шірес

КУРИТИБА

Площа Мунісіпал ч. 1—4
Скринка поштова ч. 74 — Телеф. ч. 172
Адрес телеграфічний: „Gabriel“

МАТЕРІЇ — АРМАРИНЬОС.

Продаж гуртовна.

Одинока фірма, яка спроваджує то-
вари впрот з першорядних фа-
брик краєвих і заграничних.

Представитель фірми, М. Войтович, об-
їжджає Парану, С. Катарину, Р. Гранде.

НАЙБІЛЬШИЙ СКЛЕП ВАСИЛЯ ВОЙТОВИЧА

у Прудентополи

Містить усякі найпотрібніші зваря-
ди господарські — рільничі, як також
різкого роду матерії, від найтанших
до найдорозших: касеміри, чисто вов-
няні пали, готові убраня, коци, полот-
тна, хустки, стяжки, капелюхи соломяні
нитки до шиття, вишиваня і ручних ро-
біт, зимов шалі, перфуми, перфумова-
не мило, скло, начинне кухонне, залізо,
машини до шиття, порох, шріт, фугети,
славна паста «фаворіта», шпурівки,
книжки, та прибори шкільні.

Напитки краєві і заграничні.

На складі завжди: хміль, олій до
фр. рб., свічки стеаринові, а подостат-
ком муки найліпших марок, соли ме-
леної, грубої і рефінованої столової,
нафта, тютюн, риж, цукор, фарина ку-
курузяна і мандькова, фасоля, кава
палена і зернятами, чай з Індії.

Скуповую на більшу скалю герву і
інші продукта кольоніальні.

Wasilio Woitowycz

Prudentopolis Parana

СКЛЕП НИКИТИ ДОНЯКА

в місті Іраті

є знаний усім, так в Іраті як і з
подальших околиць зі свого невеликого
склепу, який отворив ще в р. 1908
у великім мурованім домі враз з при-
ютом для подорожуючих до Пруденто-
поля і звідтам до Іраті. Кождий, хто
заїде у його дім, знайде вигідну обслу-
гу, як також зможе набути у склепі
усе, що йому потрібне до ужитку до-
машнього і рільничого.

Купую герву-мате і інші продукт
хліборобські.

В разі потреби винаймає власна фі-
ра до Прудентополя і колий Іраті.

УКРАЇНСЬКА ТОРГОВЕЛЬНА СПІЛКА ОДРЕЦЬКИЙ — КОЗАКЕВИЧ

ІРАТІ — ПАРАНА

ПОРУЧАЄМО усім Українцям в Іраті і подальших околиць товари нашого
склепу, який є завжди заосмотрений в різнородні фазенди, Seccos e Molhados,
заліза, начинне кухонне і прочі зваряди рільничі.

СКУПОВУЄМО ГЕРВУ, ВІСК, МІД, і інші продукт кольоніальні.

Випродаж гуртовна і деталічна.

Для пп. Каросників кукурузи і січки не брак!

ODRECKYI & KOZAKEVYCH
Iraty — Адреса телеграфічна „Kozak“ — Parana

Печатня оо. Василіян в Прудентополи.

ні. Цілий день держав він Поляків на
землі під вогнем так, що вони не могли
йти ні вперед ні завернутися. А знова
батерія поручника П. що стояла тоді в
Чишках, знаменито стріляла та не допу-
стала ніякої резерви.

В Чишках наше положення було най-
тяжче. Тут Поляки, які наступали двічі
більшими силами, несподівано захопили
Вільшаницю та з півночі і сходу окру-
жили Чишки. Дві наші сотні відступили
поза район Сою. Лишилась тільки сотня
четаря С. що надзвичайно хоробро боро-
нила Чишок від заходу. Тимчасом Поля-
ки підійшли зі сходу лісом так близько
під чишецький замок, де саме стояла ба-
терія, що прийшлося бити по них кар-
тачами а пушкарі залишивши по трох з
поміж себе до обслуги гармат розвину-
лись під проводом ст. дес. П. і одн. Г.
в розстріляу, щоби боронити батерії.
В тім грізнім менті надїхало 80 їздців
кінноти під командою четаря В. які зі-
скочили з коний та разом з гарматчи-
ками прогнали Поляків у ліс. Одначе
около полудня положення було все кри-
тичне

Завізвана до помічі сусідна Крухени-
цька група вислала 400 людей зі скоро-
стрілами. Ці всівши на сани виїхали
двома шляхами. Одна частина прибула
через Боляховичі, Йорданівку до Раді-
хинець і з півночі почала наступати.

Друга більша частина наспіла через
Адамівку та обійшла Поляків із заходу.
Тим незвичайно зручним і несподіваним
маневром заскочені і окружені Поляки
кинулись у страшну, безвладну утечу.

Около 3 год. бій був скінчений.

Т.

Кривава книга.

МАТЕРІАЛИ ДО ПОЛЬСЬКОЇ ІНВАЗІЇ НА
УКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ СХІДНОЇ ГАЛИЧИНИ
1918/1919 РОКУ.

(Продовженне).

39. В ЛАБЮ (повіт Бібрка), повісили
Поляки без доходжень Українку, вдову,
матір 7 дітей і дяка.

40. В ЛАПШИНІ (повіт Бережань),
застрілили поляки священника о. Затор-
ського, 4 селян і Жиди. (Св. Я. Г.)

41. В ЛУКАВЦІ (повіт Самбір), зас-
трілили польські жовнярі одного парубка
і зрабували йому квоту 4000 К.

42. В ЛЮБЛИНЦІ НОВІМ замордува-
ли польські жовнярі дня 20. листопада
1918 безоружного українського десятни-
ка, Юрка Шеремету, завлаючи йому баг-
нетом сім ран. Сестру його присилували
ці жовнярі йти до селі і голосити, що

ОГОЛОШЕННЯ.

УКРАЇНСЬКА ТОРГОВЕЛЬНА СПІЛКА
ЛІНІЯ ЕСПЕРАНСА — ПРУДЕНТОПОЛІ

Поручаємо наш ново-отворений склеп
котрим мож набути всего — добре і т.

Маємо всякі матерії, капелюхи, убу-
готові, пали парасолі, як також вся
рода заліза.

Продаємо сіль, муку, каву в зернятї
мелену і все, що тільки забажаєте.

Ціни умірковані і продається все так
як у інших торговлях.

Купуємо, герву, мід, віск, масло і пр.
продукта кольоніальні.

Памятайте, що вже раз треба по-
сей великий клич: „СВІЙ ДО СВОГО!“

З глибоким поважанем

Семчишин — Опушкевич & Спілка

ПОТРЕБА РОБІТНИКІВ до рубаня де-
ва до палива, як і до залізниці і дормен.
Платня: від метра дерева по 1\$500 на-
сци (у лісі); за дормента по 1\$600 так-
мо на місци. Зваряди робітничі привезі
зі собою. Зголошуватись до Петра Но-
вого. Nova Galicia — Estado S-ta Cat-
rina.

КАВА З ФАБРИКИ

S. JOÃO

— de —

ANTONIO CANDIDO CAVALLE
Iraty — С. № 21 — Parana

Зайдіть, а там дістанете каву найлуч-
шого сорти, без домішок — ароматичного за-
ху та і тано, як в жаднім іншим склепі.

ФАЗЕНДА АЛЬГОДОЕЙРА.

Ця фазенда находиться у мунісіпії І-
рапуава, положена між ріками Ігвассу, Жо-
дон і Кавернозо та кампами „Кандоу“; в-
далена 15 миль від Гварапуави, 5 від
льонії Шопінь (Chopin), а 4 від Мангей-
ні. Під сю пору ряд заходиться над пе-
ведем каросової дороги, яка зачнетя
на 46 кільометрі від дороги Гварапуава-
Фоз до Ігвассу, буде прямувати до колий
Шопінь, перетинаючи тим чином фазен-
Альгодоейро і дійде аж до порту С. Ма-
на ріці Ігвассу. Рівнож вневдовзі має по-
читися Мангейріню з тим самим портом
Марія.

Ясним отже є, що торговельне поло-
женне цієї фазенди є перворядне. Землі по-
вові і до управи значенні: придаються
управляванню почавши від цукрової тр-
— канні (належаться там теж дві фабри-
добре уряджені і кілька підрядних), аж с-
чивши на тютюні і збіжах задля ріжнор-
ности клімату. Тепер сю землю, якої в-
верхня виносить 11 тисяч алькерів, діля-
і мірять, та приймають кольоністів, які
жуть заселити 2 тисячі алькерів котрі
дуть поділені на льоти по 10 алькерів в-
би улекшити купно претендантам.

Що до купна і інших інформацій на-
жить зголошуватись до п. Івана Леха
Прудентополи.